

Déli Hírlap

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
 Felelős szerkesztő: MARTY MICHÁLY
 Laptulajdonos: a CORVIN Lapkiadó
 Részvénytársaság

Ziarul Comunității Maghiare din România
 A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
 (Dos. No. 934/1938)

Alapította:
 Dr. VICHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMER

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

Keleten a hadihelyzet nem módosult. Novorosszjszk körzetében a Szovjet tegnap is támadott, a tengely-arcvonal azonban szilárdan tartja magát. A keletj arcvonal egyéb szakaszain nem került sor számottevő harci cselekményre. Tuniszban Montgomery 8. hadserege támadásba lendült, a német-olasz elhárítás rendkívül kemény, a súlyos harcok még tartanak.

Politikai vonatkozásban váratlan esemény a japán kormány részleges átalakítása; gazdát cserélt a külügyi tárca is, ez azonban — mint Tokióban hangoztatták — nem jelent irányváltást Japán külpolitikájában. Hitler a vezéri főhadiszálláson Quisling norvég miniszterelnököt fogadta. Ankarában kíváncsian várják a legutóbbi minisztertanács határozatainak nyilvánosságra hozatalát. Nagy figyelem nyílvánul meg a bulgáriai események iránt is. Roosevelt elnök mexikói földön Camacho mexikói államelnökkel találkozott s ez alkalommal rádióbeszédet intézett Amerika népéhez.

Tunisz

A tuniszi arcvonal délkeleti szakaszán hétfőn a késő délutáni órákban a 8. brit hadsereg nagykiterjedésű tüzérségi előkészítés után heves támadást indított. Az erős gyalogsági kötelékek bevetésével folyó harcok az éjszakai órákban fokozódtak és kedden hajnalban érték el tetőpontjukat. Berlini jelentések szerint Montgomery erőt emberben és hadianyagban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. A brit erők a délkeleti tengely-arcvonal balszárnyán akartak rést ütni. Az angol útegek a löszert nem kimélve tüzeltek az előretolt német-olasz állásokra; a tengely tüzérsége a magasabban fekvő ütegállásokból erőteljesen válaszolt a tüzelésre és sok ellenséges löveget elhaglyattatott, másokat pedig hátrafelé való gyors állásváltásra kényszerített. A tüzérségi párbaj lanyhultával rohamra indult a brit gyalogság, előnyomulásában azonban nagy akadályt jelentettek az aknamezők. A brit utászoknak nem sikerült a tengely-állások előtti terület birtokbavételre s megismételt előnyomulási kísérletek után is csak néhány angol alakulat érte el a főállásokat, ezeket azonban a német-olasz csapatok részben körülrzárták és megsemmisítették, részben pedig ellentámadásokkal visszavetették. Az elhárításban oroszlaürésze volt a német és olasz zuhanóbombázóknak, melyek a kora hajnali órákban irtózatoss erővel vetették rá magukat az ellenségre. A legújabb jelentések szerint a súlyos harcok még nem értek véget.

Mint német részről közlik, a tuniszi arcvonal egyéb szakaszain nem került sor számottevő harci cselekményekre.

Bulgária

Bulgáriában az elmúlt napokban ismét több politikai nyilatkozat hangzott el s több új sajtóközlemény látott napvilágot, mely aláhuzza azt a megállapítást, hogy Bulgária a tengelyhatalmakhoz köti sorsát. A jelentések kiemelik Zaharjeff kereskedelem- és munkaügyi miniszter gabrovói nyilatkozatát, melyben hangoztatta, hogy „Bulgária csakis azt

Támadásra indultak a brit csapatok a tuniszi déli arcvonalon

Véres veszteségeket szenvednek a támadók a folyamatban levő harcokban
 Hitler fogadta főhadiszállásán Quisling norvég miniszterelnököt — Részleges kormányátalakítás Japánban

Sigemitsu volt nankingi nagykövet vette át a külügyi tárcát

az utat választhatta, mely közelebb viszi céljához.“ A miniszter szembeszállt a lázítást szító és romboló cselekményekre buzdító külföldi rádió-hírveréssel és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a bolgár nép tántoríthatatlanul halad a számára kijelölt uton.

A bolgár távirati iroda illetékes helyről kapott felhatalmazás alapján közleményt hozott nyilvánosságra, mely alaptalanoknak minősíti a különböző semleges államok sajtójában megjelent cikkeket és hirmagyarázatokat, melyek szerint Bulgáriában elrendelték az általános mozgósítást. Cáfolja a közlemény azt a hírt is, hogy a Boris király elnökletével tartott minisztertanácsi ülésen elhatározták több bolgár követ visszahívását.

A szófiai lapok vezető helyen számolnak be arról, hogy Filoff bolgár miniszterelnök kihallgatáson fogadta az olasz követet s vele hosszas, szíves tanácskozást folytatott.

Tokió

A japán kormány átalakítása nem kis meglepetése a nemzetközi politikai életnek. A Tokióból érkezett jelentések kiemelik, hogy csak részleges kormányátalakításról van szó, ez azonban nem csökkenti e tény jelentőségét s még a japán hírforrások is rámutatnak arra, hogy a háborus kormány megerősítése

volt a cél. Jelentős szerepet játszott a kormányátalakításnál a nacionalista Kinnával való kapcsolatok elmélyülése és ez a szempont a külügyi tárca betöltésében is kifejezésre jutott. Az új külügyminiszter eddig Japán nankingi nagykövete volt. A japán lapok hangoztatják, hogy a külügyminisztérium vezetésében történt személyi változás nem jelent változást Japán külpolitikájában.

A lengyel-szovjet viszony

A kiújuló lengyel-szovjet vitával kapcsolatosan a svéd lapok londoni tudósítói emlékeztetnek arra, hogy a lengyel emigráns-kormány és Moszkva ellentétei régebbi keletűek s nem a közelmúltban kibombant határvitára vezethetők vissza. Moszkva már akkor tartózkodó magatartást tanusított, amikor a Londonba menekült lengyel és cseh emigránsok a cseh-lengyel államszövetség felállításáról tárgyaltak. Ezek a megbeszélések, bár mindkét tárgyaló fél részéről kísérletek történtek Moszkva jóváhagyásának elnyerésére, éppen a szovjet kormány elutasító magatartása miatt hiúsultak meg. Benes szóta más vágányokon igyekeztek Moszkva bizalmába férkőzni. Sikorski viszont egyre nagyobb idegenkedéssel nézi a cseh emigránsok szovjet-barát politikáját. Nagybritannia — mindkét emigráns-kormány vendéglátója — látszólag „pályából” szemléli az eseményeket, az a tény azonban, hogy a londoni sajtó a

lengyel-szovjet viszony alakulásának legeseményesebb mozzanatait is éber figyelemmel kíséri, mutatja, hogy a brit politika elsődrendű fontosságot tulajdonít ennek a kérdésnek. A svéd lapok legújabb jelentései rámutatnak arra, hogy a lengyel-szovjet határvita pillanatnyilag ugyan lekerült a napirendről, helyette azonban más tényezők szítják a viszályt. A Sikorski-kormány példái újabb lengyel sérelmekről tesz említést. A lengyel jogokon esett sérelemnek minősíti azt a tényt, hogy a Szovjetunió területére menekült lengyeleket — többrendbeli tiltakozás ellenére, — továbbra is szovjet állampolgárokként kezelik. Londoni lengyel körök méltatlankodással rogaútk az a hírt is, hogy Erlich és Arter volt lengyel szocialista vezeték Moszkva kivegztette. A katyni tömegsír feltárása — mint erről a német távirati iroda, a DNB stockholmi jelentése szintén beszámolt — nagy megdöbbenést keltett a lengyel emigránsok körében s a lengyel-szovjet viszonyt még jobban kiélezte. Mindezeket egybevetve semleges megfigyelők arra a megállapításra jutnak, hogy a lengyel-szovjet diplomáciai viszony szabályozása céljából 1941 július 13-án megkötött megállapodás ugyan fennáll, a lengyel-emigráns kormány és a moszkvai kormány kapcsolata azonban „egyéáltalán nem érték el eddig a szívessegnek azt a fokát, melyet a szövetségesek kívánatosnak tartanak”.

(— r)

A politikai arcvonal

A japán háborus kormány megerősödését látják a részleges kormányátalakításban

Tokió. (Rador). A részleges japán kormányátalakításról hivatalos közleményt adtak ki.

Tokiói politikai körökben kijelentették, hogy a részleges kormányátalakítás a háborus kabinet jelentős megerősödésének tekinthető.

Személyi változás történt a külügyminisztérium, a hadügyminisztérium, a belügyminisztérium és a közlekedésügyi minisztérium vezetésében, ezenfelül Ja-

pán volt olaszországi nagykövetét tárcanélküli miniszterre nevezték ki.

Japán új külügyminisztere, Sigemitsu közel negyedszázados diplomáciai multra tekinthet vissza. A japán diplomácia egyik legkiválóbb egyénisége. Ismételtlen működött Berlinben, mint követségi tanácsos, majd sanghaji követ volt, a csendesóceáni háború kitérőse előtt pedig két éven keresztül Japán moszkvai nagykövetségének élén állott.

Tozso a lehető leggyorsabb ütemben hajtotta végre a kabinet átszervezését

Tokió (DNB). A japán kormány átalakítása a japán főváros politikai körreiben a meglepetés erejével hatott annak ellenére, hogy a parlament legutóbbi ülése óta keringtek hírek az esetleges minisztercseréről.

Tokióban megjegyzik, hogy Tozso az az ember, aki a szükséges elhatározásokat gyorsan tette is váltja. Érdekes, hogy a kormány átalakításáról maguk a miniszterek is csak alig néhány órával az esemény nyilvánosságra hozatala előtt szereztek tudomást. Este fél tíz

órakor Tozso a császári palotába ment s a Tennonak ányújtotta az új miniszterek névsorát, akiknek alaki beiktatása egy órával később már meg is történt.

A japán fővárosban megállapítják, hogy Tozso a legalkalmasabb személyiségeket vonta be a kormányba és ezáltal kabinetje újból megerősödött.

UJABB NÉZETELTÉRÉS LONDON ÉS WASHINGTON KÖZÖTT
 Genf. (Rador). A német távirati iroda, a DNB munkatársa jenteti:

A Daily Express című angol lap azt írja, hogy London és Washington között — a jelek szerint — újabb nézeteltérés merült fel. Hull északamerikai külügyminiszternek és Welles helyettes külügyminiszternek az „amerikai nap” alkalmából mondott beszédeit úgy értelmezik, hogy helytelenítették Churchill brit miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatát, melyben külön szövetséges tanács felállítását javasolta Európa és külön Ázsia számára.

KINAI KATONAI KÜLDÖTTSEGET VÁRNAK ANKARÁBA

Ankara. (Europapress). Az angol kormány meghívására a közelkeleten tartózkodó csungking-kínai katonai küldöttség a török kormány meghívására a közeli napokban Ankarába érkezik.

TÖRÖK MINISZTERTANÁCS

Ankara. (Havas-OFI). Izmet İnönü török köztársasági elnök, aki jelenleg Isztambulban tartózkodik, a napokban visszatér Ankarába.

A török kormány Saradzoglu miniszterelnök elnökletével minisztertanácsi ülést tartott. A minisztertanácsi határozatok köz-

szótételét a közvélemény nagy érdeklődéssel várja.

Isztambul. (DNB.) Wilson tábornok, a középkeleti brit erők főparancsnoka befejezte ankarai látogatását és elutazott Törökországból.

CRIPPS

BORULATO NYILATKOZATA

Amszterdam. (DNB.) Sir Stafford Cripps angol repülőgép-termelési miniszter Bristolban beszédet mondott s ez alkalommal kijelentette, hogy mindaddig, amíg a kormány tagja, „nem csatlakozik egyetlen meglévő, vagy ezután alakítandó párthoz sem”.

Cripps beszéde további részében a katonai helyzettel foglalkozva azt taná-

csolta, hogy a helyzetet a valóság tükrében nézzék. Hangsúlyozta, hogy a tengely ereje még nem gyengült el s harcukévé érintetlen.

— Feltehető, — folytatta Cripps, — hogy az angoloknak és oroszoknak még „hosszu és nagy szenvedésekkel” kell szembenézniük, „amíg a győzelmet megszerzik”. Nagybritanniának az ellenséges tengeralattjárók ellen olyan harcot kellett folytatnia, amely „majdnem meghaladta erőt”. Nem állíthatjuk azt, hogy sikerrel szembeszálltunk valamennyi háborús erőfeszítéseinket fenyegető veszéllyel.

Az angol miniszter beismerte, hogy az Európa elleni brit légitámadások,

melyeknek célja, hogy a Szovjeten jelentős mértékben segítsenek, „mind emberben, mind anyagban” igen sokba kerülnek.

Tuniziára nézve Cripps megjegyezte, hogy ott még sulyok harcok várhatók, a távokeleti háborút illetően pedig megállapította, azon a harci területen a szövetségesek nem tudtak olyan erőket harcbavetni, amelyekkel a japánokat kiűzhették volna Burmából s ezzel visszaállították volna a közvetlen összeköttetést Csungking-Kínával.

Cripps végül arra kérte az angolokat, hogy a háboru utáni angol belpolitikai helyzetre nézve is legyenek egészen józanok.

Milyen anyagokkal takarékoskodnak a hadviselő államok?

Háborus gazdálkodás folyik ma minden országban. A háborus gazdálkodás tulajdonképpen a termékekkel való takarékoskodás, a beosztást, a fogyasztás korlátozását és a termelés irányítását, megszabását jelenti.

Ha végigtekintünk a hadviselő, valamint a semleges államokon, érdekes képet kapunk. Azt látjuk, hogy mindenütt első sorban azokkal az anyagokkal takarékoskodnak, amelyek hadászati szempontból fontosak. Németországban a vas- és acélárak felhasználását korlátozó közvéleményi törvényeket hoztak. Nyersvasat, vagy 9—14 százalékos szilíciumtartalmú kohóterméket csak megszabott mennyiségben és célra lehet felhasználni. A gépek gyártására is korlátozták, újabban pedig a külföldi gépek behozatalát is. Korlátozták továbbá az alumíniumnak bármilyen felhasználását. Németországban — a nemes fémek kivételével — az összes fémekei állami ellenőrzés alá helyezték. A külföldről származó különleges falkészleteket zárólták. Korlátozták a butorgyártást is. Ceruzát is csak tizenöt félélt lehet készíteni és nem lehet lakozni őket. Ugyancsak korlátozták az üvegáru készítését, valamint a falak és padlók borítására szolgáló csempe készítését is. A cipőgyártás terén Németországban új rend van. Cipőt csak az javítható és új cipőt is csak az vásárolhat, akinek erre külön engedélye van. Az engedély akkor is szükséges, ha az illető a saját cipőjét javítja meg.

Angliában 28.000 munkás az amerikai katonák elszállítására szolgáló építmények készítésével foglalkozott. Ezeket most mind bevonultatták. Ezzel egyidejűleg Angliában minden építkezés megszünt. Kivételesen csak a bombázás rombadöntötte házak építhetők fel.

Az egyes országokban a benzín, gumi és több alkatrész megtakarítása céljából erős korlátozásokat rendeltek el a gépkocsiforgalom terén. Horvátországban csak az állami intézmények, a hadiüzemek és a nagy mezőgazdasági birtokok vezetői használhatnak gépkocsit. Olaszországban hasonló rendelkezések vannak. Berlint csak az kaphat taxit, aki előbb a legközelebbi rendőr előtt igazolja utjának sürgősségét. Norvégiában a traktorok üzembentartását is korlátozták.

Dániában a kereskedők minden áru-fajtából a kirakatba csak egy-egy mintadarabot állíthatnak ki. Rendelettel határozták meg azokat az árucikkeket, amelyek forgalomba hozhatók. A ruházatkodás terén a legtöbb országban Németország mintájára bevezették a pontrendszert. Így pontok alapján lehet ruhát vásárolni Horvátországban és Franciaországban. Angliában a butorvásárlásra is bevezették a pontrendszert. Butort csak új házások vásárolhatnak és olyan családok, amelyeknek berendezése a bombázás következtében elpusztult. Franciaországban a villanyszolgáltatást is megszüntítették. A rádiókészülékek gyártását megszüntítették. A meglévő készülékek még eladhatók, de újak már nem készíthetők.

Egyes államokban korlátozzák a fűtési anyagok felhasználását. Rendeletük mondják ki, hogy ki mennyi fát, vagy szenet vehet igénybe. Ezen a téren a korlátozásokat elsősorban az északi országok vezették be. Dániában a gázfogyasztást is korlátozták. Egyes háztartások kötelesek a múlt évvel szemben e téren 25 százalékos megtakarítást elérni.

Berlinben kevésnek bizonyult a meglévő szállodák száma. Azért a polgármester rendelettel állapította meg, hogy ki kaphat szállodai szobát. Elsősorban a szabadságos és beteg katonák, a diplomaták a fontos hivatalos ügyekben utazók, hadiüzemek és a német nemzeti szocialista párt szolgálataiban álló egyének, vagy olyan személyek, akik utazásuk sürgősségét igazolják.

Quisling norvég miniszterelnök a Fűhrrnél

Berlin. (Rador). A német vezéri főhadiszállás közölte, hogy a Fűhrr április 19-én Quisling norvég miniszterelnököt fogadta főhadiszállásán s vele hosszús, a kölcsönös bizalomtól áthatott megbeszélést folytatott, melynek során megvizsgálták az európai sorsdöntő harc kérdéseit s ismét megállapították a nézetek teljes azonosságát. Kifejezésre jutottak rendkívüli ellökésükre a harci összefogásban, melyet az

európai civilizáció fennmaradásáért, az európai földrész országainak szabadságáért és etnikai életéért, valamint a közös nagygyermán életéért folytatnak.

— Ezt a barcot minden erővel folytatni kell a plutokrata-bolszevista veszély teljes kiküszöböléséig, a végső győzelemig, — hangzik a norvég miniszterelnök látogatásáról kiadott német hivatalos jelentés.

Amerika népéhez, — jelenti az angol hírszolgálat. — Roosevelt a többi között Mexikó és az Egyesült Államok kapcsolataival foglalkozott.

— Harminczégy esztendeje annak, — mondotta — hogy a két állam elnök; Mexikóban találkoztak és jószomszédi viszonyt hozott létre.

Az elnök ezután az úgynevezett „provokált támadásról” beszélt, mely révén a két ország belesodródott a háboruba. Az elmúlt két év folyamán huszonegy amerikai köztársaság csatlakozott ahhoz az együttműködési rendszerhez, mely a jövő fontos védelmi szerve. Beszéde végén Roosevelt bejelentette „a győzelem után; jobb világ” megalakítását, amely szerinte csak az ellenfél teljes meghódítása révén valósítható meg.

Rooseveltt találkozott Mexikó elnökével

Amszterdam. (DNB.) A brit hírszolgálat jelentette, hogy Roosevelt elnök kedden a mexikói Montarey városában találkozott Camachó Mexikói köztársasági elnökkel. A találkozó az Egyesült Államok elnökének különvontan folytat le s azon résztvevő Sumner Welles külügyi államtitkár és Messersmith, az Unió mexikói nagykövete.

Amszterdam. (DNB.) A brit hírszolgálat értesülése szerint Roosevelt elnökben tartozkodik hivatalos minőségben Mexikóban. Az Egyesült Államok elnöke az újságírók előtt kijelentett, hogy kielégítő módon sikerült megoldani az Egyesült Államok alattvalóinak bir

tokában levő mexikói köolajszervevényeknek mexikói állampolgároka való átruházását, valamint mexikói munkásoknak az Egyesült Államokban való igénybevételeit.

Amszterdam. (DNB.) Roosevelt elnök mexikói földről beszédet intézett

Jelentéseink a harcokról

Kemény harcok folynak Novorosszijszktól délre

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcok Novorosszijszktól délre tegnap is kemény harcokra kerültek a sor. A légi erő itt 91 bolszevista repülőgépet lőtt le, s német légi erő vesztesége 2 gép volt.

Könnyű német tengeri erők a szovjet utánpótlás megsemmisítésére irányuló harcban elsüllyesztettek három, löszerelel megrakott tutajt.

A keleti harcok többi szakaszán a tegnapi nap eszesen telt el.

Az április 20-ra virradó éjszaka nagy angol erők több óráig tartó heves tüzési előkészítés után a tunizai arcvonal déli szakaszán támadásra indultak a német-olasz állások ellen. Az ellenséget nehéz harcokban, amelyek ez időjárástól lőttek le,

szerint még tartanak, visszaverték és véres veszteséget okoztak nekik. Helyi betöréseket ellentámadással sikerült elreteszni és a terepet megtisztítani.

Ellenséges bombavető repülőgépek az elmúlt éjjeli támadást intéztek Tilsit ellen és ott épületkárokat okoztak. A lakosságnak veszteségei voltak.

Angol bombavető repülőgépek terrorizmust intéztek Stettin és Rostock ellen. A bombatalálatok a lakónegyedekben, kórházakban és a lakosság körében veszteségeket okoztak és részben jelentékeny épületkárokat támadtak. Éjszakai vadászok és a légi erő légvédelmi tüzéséig az eddigi megállapítások szerint a támadó ellenséges bombavető gépek közül 30-at lelőtt. Egy további ellenséges repülőgépet a La Manche csatorna partjánál lőttek le.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Stefani). Az 1061 számú olasz hadijelentés: A tunizai arcvonal déli körzetében az ellenség rendkívül heves tüzési előkészítés után támadást indított. A heves rohamot a német-olasz csapatok hathatósan állták s több ponton ellentámadásba átvénvén, sikerült semlegesíteniük az ellenfél kezdeti előnyeit. A mindkét részről nagy erővel folyó heves esata még tart. Több légi összecsapásra is sor került, mely alkalommal a német vadászpilóták nyolc ellenséges gépet lelőttek.

Kedden a Sziellai-csatornában fényes sikert értek el az olasz vadászpilóták, bár számbeli fölényben volt az ellenség, a hatvan Spitfire-gépből az olaszoknak si-

került tizenhatet lelőniük. Két másik gépet is lelőttek az olasz vadászpilóták: egyet a tunizai partok fölött, egyet pedig a görögországi Strofaidi szigetekenél.

Április 20-án éjszaka olasz bombavető hatáson támadták Haiffa raktárait és köolajfinomító berendezéseit.

Ellenséges repülőgépek néhány kisebb délolaszországi és szicíliai helységet bombáztak és gépfegyvereztek, esékely károkat keletkeztek, a támadásnak néhány emberáldozata van. A porto-empedoclei légelhárító ütegek egy amerikai gépet lelőttek. Az utóbbi két nap hadműveleteiből két olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

A balkáni partraszállás nehézségeiről ír egy török lap

Isztambul. Német lapjelentések szerint a „Tan” című török lap az angol-szász szövetségeseknek a Balkánon való partraszállását alig tartja valószínűnek. Ennek előfeltétele volna, hogy a szövetségesek feltétlenül urai legyenek az Egei-tengernek, ami csak akkor állana fenn, ha az összes égei-tengeri szigeteket és elsősorban Krétát, amely az Egei-tenger kulcsa, hatalmukba kerítenék. A szövetségeseknek az Adriai-tenger partján való esetleges partraszállásának előfeltétele volna Dél-Olaszország megszállása. Bulgária — így folytatja a „Tan”, — magára vállalta a biztosítást egy esetleges balkáni partraszállással, tehát olyan vállalkozással szemben, amelynek kevés valószínűsége van és amelyben Bulgária maga sem hisz.

A NAGY HARCOK MEG HÁTRA VANNAK TUNISZBAN

Stockholm. (DNB.) A londoni Daily Mail című lap kasábjain Liddle Hart, ismert angol katonai író foglalkozik a tunizai harcokkal és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az afrikai hadjáratban a legkeményebb harcok még hátra vannak. Rommelnek Egyiptomból Tuniziába való visszavonulása példa nélkül áll a haditörténelemben. A szövetségesek katonai gépezete csődöt mondott, mert a hónapokig tartó harcok során sehol sem sikerült a német-olasz csapatok visszavonulási útját elvágni. Rommel milder körülmények között ki tudta vonni csapatait és azokat jelentős veszteségek nélkül új állásokba vezette.

HITLER CSENDBEN ÜLTE MEG SZÜLETÉSNAPJÁT. (Berlin). A Fűhrr minden ünnepeltetés nélkül a vezéri főhadiszálláson töltötte születésnapját. Semmiféle fogadalmosság nem volt, csak legsúlyosabb vezérkara és közvetlen környezete üdvözölte a Fűhrrt személyesen. A születésnap alkalmából az SS-testőrség 2 millió 126.512 márkát bocsátott a német Téli Segélynek szánva, a Fűhrr rendelkezésére. Ezt a tekintélyes összeget a személyes testőrség a keleti arcvonalon teljesített 3 hónapos szolgálata alatt gyűjtötte. Viktor Emánuel olasz király és eszászár, valamint Mussolini megleghangú táviratokat intéztek Hitlerhez és szívélyesen üdvözölték.

A MAGYAR KERESKEDTLEM-ÜGYI MINISZTER BULGARIÁBAN. Zsindely Ferenc magyar kereskedelemügyi és közlekedési miniszter felesége és kísérete társaságában Szófiába érkezett. A miniszter husvét második napján részvesz a plovdivi nemzetközi vásár megnyitását.

A Vatikáni rádió megkezdte orosznyelvű adásait. (Róma). Hivatalos vatikáni közlés szerint a vatikáni rádió első orosznyelvű adása — mely hétfőn volt — kizárólag vallásos jellegű műsoranyagokból állott. A műsor keretében felolvasták a pápának Maglione bíboros-államtitkárhoz intézett felhívását, melyben a Szentatya május hónapra ima-apolstokodást hirdet.

FELFÜGGESZTETÉK AZ ARANY-TERMELEST JAPANBAN. (Tokió). A japán kormány a háboru tartamára felfüggesztette az arany bányászást. Az így felszabadult bányászok a hadiipar szempontjából fontos rez-, ón-, ólom- és cinkbányákba kerülnek. (DNB.)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Felmondások

CSAKANY BELA ut
és
TAKATS LAJOS dr.

6 Az elmúlt hétről me-
zőgazdasági vonatko-
zásban a parasztnalok
örési díjának megállapítá-
sát és a mezőgazdasági
szerszámok legmagasabb
áráról intézkedő rendelet
kiegészítését, az iparban a zaharín
használatának szabályozását, a feldol-
gozatlan gyűrhető anyagok (bakelit, ce-
lulóz stb.) zárolását, a cukrászati ter-
mékek készítő gyárak és likörgyárak
által használt cukor és sertésújsá-
rának rögzítését; a kereskedele-
men a fával, gumival és más pót-
anyagokkal talpalt cipők részleges behozat-
ali mentességét, a len-, kender- és juta-
konfekcióra fizetendő forgalmi adó lerová-
sági módjának megváltoztatását, végül
a konfekcióárakra és különféle
nyersanyagokra esedékes forgalmi adó-
különbözet bejelentési határidejének
újra meghosszabbítását kell kiemelni.

A parasztnalok örési díja kérdé-
sében az országos ár-kormánybizottság
leszorgatta, hogy a természetben (ma-
losnyám alakjában) fizetett örési ellen-
érték az örésre adott mennyiség 10 szá-
zaléka lehet. Pénzbeni fizetésnél a buza
örése 220 lejbe, a kukoricáé 200 lejbe, a
főlesé 180 lejbe, a rozsé 160 lejbe és az
árpáé 140 lejbe kerül métermázsánként.
(M. O. 1943. IV. 17., 160. számú ren-
delet).

A belföldi mezőgazdasági szerszámok
legmagasabb áráról készített 1942 októ-
ber 28-i jegyzéket most az acélból készí-
tett ásó, lapát, valamint ekevas árával
egészítették ki. Az ár-kormánybizottság
rendelete külön sorolja fel az egész or-
szágban érvényes árakat közvetlenül a
fogyasztónak való eladásánál és külön
említi a nemzeti szövetkezési intézet, a
mezőgazdasági szakboltokos szövet-
sége, a nagykereskedők, végül a kisker-
eskedők eladási árát. (M. O. 1943. IV.
9., 152. számú rendelet).

A katonai és polgári ellátási államtit-
kárság megengedte, hogy április 12-től
kezdve a limonádé, fagyalt, feketekávé,
tejeskávé, tea, tejberizs, tejegrizs és
tejbeárpakása, valamint minden olyan
tészta készítésénél, amelyben tej van,
zaharint használhassanak. (M. O. 1943
IV. 12., 1178. számú rendelet).

A pénzügyminisztérium kimondta,
hogy a külföldről behozott talpalt,
gumitalpalt és minden más, a bőrtalpat
helyettesítő anyaggal talpalt nem-bőr
felső részből készült cipő a ta-
lponkonponkénti vámitétel (250 lej kilo-
grammonként) kivételével mentesül a
behozatali illeték alól. (M. O. 1943. IV.
19., 250. számú rendelet).

A pénzügyminisztérium másik rende-
letével a len-, kender- és jutakonfekció
árúrá fizetendő forgalmi adó lerová-
sának módját megváltoztatta. Április 1-én
tárváltozóan a minisztérium úgy intéz-
kedett, hogy ezekre az árakra előzetes-
sen, a konfekcióárakra felhasznált
anyagára fizetett aránylagos illeték for-
májában vetik ki a forgalmi adót. A mi-
nisztérium most ezt a rendeletet olyan
értelemben változtatta meg, hogy az
említett konfekcióárak szintén az által-
ános adózási eljárás alá tartoznak. Ez
azt jelenti, hogy a forgalmi adó összege
a tényleges kereskedelmi értékhez iga-
zozódik. (M. O. 1943. IV. 17., 411., 774.
számú rendelet).

Az április 14. rendelettervénnyel fel-
emelt forgalmi adónak a konfekció-
árakra és bizonyos nyersanyagokra fize-
tendő különbözete bejelentésének hatá-
ridejét a pénzügyminisztérium április
28-ig meghosszabbította. Az érdekeltek
személyek tehát eddig a napig terjesz-
thetik be március 31-i készletükről szóló
nyilatkozatukat a pénzügyigazgatóság
forgalmi adóosztályához. (441.461. szá-
mú rendelet). (p. 1.)

A háboru időtartamára a magánjogban és peres eljárásokban alkalmazandó rendkívüli intézkedések

(Második közlemény)
Irta: Csákány Béla dr.

TAV. HAZASSÁG

A törvény szabályozza a távhazasság
intézményét is. Ha a hadbavonult há-
zasságkötés céljából csapattestét nem
hagyhatja el, vagy ha az ő vagy jövődo-
belje közeli halála várható, különleges
meghatalmazással felruházott megbí-
zott útján távhazasságot köthet. A meg-
hatalmazást a csapatfőnöki parancsnok
esemély helyettese, vagy oly katonai sze-
mély által kell hitelesíttetnie, akinek a
katonai szabályzatok értelmében ezek-
kel egyenlő jogköre van. A korbába be-
nyújtott meghatalmazást a korbáz pa-
rancsnokával vagy főorvosával is hi-
telesíthetik.

A meghatalmazást aláíró személy
azonosságát két tanu utján állapítják
meg. Lehetőség szerint a tanu a felha-
talmazást adó közvetlen tiszt fellebb-
valói kell legyenek. A meghatalmazás
tényéről jegyzőkönyv vezetőd fel, amely-
be belefoglalandó a meghatalmazás szö-
vege.

A meghatalmazás alapján a házasság-
kötés a házassági hirdetmény kifüg-
gesztését követő három szabadnap mul-
tán megtörténhetik. Ha a katonai vagy
polgári hatóság megállapítása szerint a
jövendőbeli házastársak bármelyikének
egészségi állapota a három nap eltelté-
nek bevértését nem engedi meg, a házás-
ság megkötése a hirdetmény kifüggesz-
tése után azonnal megtörténhetik.

A kereskedelmi társaságokra vonatkozó intézkedések

A továbbiakban a törvény arra az
esetire tartalmaz intézkedéseket, ha a
kereskedelmi társaságok tagjai a
letve vezetői katonai szolgálatra vonul-
nak be. Közkereseti társaságoknál a be-
hívott cégtagok jogkörét (cégjegyzés, tá-
rsaságok előtti képviselet stb.) a többi
cégtagnak bármelyike gyakorolhatja, ha
a katonai szolgálatra bevonult nem áll-
ított maga helyett meghatalmazottat.
Ugyancsak az intézkedések a betéti tá-
rsaságokra is alkalmazást nyernek. A
cégtársak behívása idején a kereske-
delmi társaság ellen csőd nem kérhető.

Részvénytársaságoknál vagy rész-
vénybetéti társaságoknál, ha az igaz-
gatósági tagok száma a határozatkö-
pességhez megkívánt szám alá csökken, a
megmaradt igazgatósági tagok a tör-
vényesektől az igazgatósági tagoknak
az alapszabályokban meghatározott
számra való kiegészítést kötelesek kér-
ni. Ha az igazgatóság alapszabály sze-
rint egyetlen tagból áll, a bevonult sze-
mély helyett a felügyelőbizottság bár-
mely tagjának, vagy bármely részvé-
nyesnek kérésére nevez ki a törvényesek
a román állampolgárságu törvényesek
közül új igazgatósági tagot. A kine-
vezéshez a kinevezendő beleegyezése
szükséges. Az ily módon kinevezett egy
vagy több igazgatósági tag megbízatása
a felügyelőbizottság által a kinevezéstől
számított 3 hónapon belül összehívandó
közgyűlésig tart. Ha az igazgatósági ta-
gok megbízatása a háboru idején jár le,
a megbízatás a legközelebbi közgyűlésig
a törvény értelmében meghosszabbít-
tathik. Ha a háborus tevékenység miatt
közgyűlés nem hívható össze, ennek ha-
táskörét a hadseregnek békéltetésára

Ha a meghatalmazott a házasság meg-
kötése előtt elhal, helyette bármelyik
örököse megjelenhetik a házasságköté-
sen, vagy az ügyesség nevezhet ki egy
különleges megbízottat a házasság meg-
kötésére.

VALÓPER

Válóperben a hadbavonult a fentebb
ismertetett formások szerint adott
meghatalmazással megbízott képviselő
útján jelenhetik meg.

HÁZASSÁGON KIVÜL SZÜLETETT GYERMEK TÖRVÉNYESÍTÉSE ÉS OKIRATOK HITELESÍTÉSE

Ugyanilyen formások mellett is-
merhető el törvényesnek a hadbavonult
törvénytelen gyermekét. Általában ily
formások mellett az általános hitelesí-
tési szabályokon kívül a hadbavonult
bármilyen okiratot hitelesíthet, vagy
közokiratba foglalhat.

KERESKEDELMI TILALOM AZ ELLENSÉGES ÁLLAMOKKAL

A hadüzenet időpontjától kezdve az
elleneséges államokkal illetve annak állam
polgáiraival minden kereskedelmi ügylet
megkötése tilos. A hadüzenet időpontja
előtt megkötött kereskedelmi ügyletek
folytatása, valamint elleneséges állam-
polgárok számára fizetése eszközeise
ugyanúgy tilos. E rendelkezések elle-
nére kötött jogügyletek nemmises.

való átállítását követő első közgyűlésig
az igazgatóság gyakorolja.

Ha a felügyelőbizottság tagjainak
száma szállama a törvényes vagy alap-
szabályszerű szám alá, a megmaradt
felügyelőbizottsági tagok gyakorolják a
teljes felügyelőbizottság hatáskörét.
Ha egyetlen felügyelőbizottsági tag van,
a bevonult személy helyett bármelyik
részvényes kérelmezheti a törvényesek-
től új felügyelőbizottsági tag kirendelé-
sét. Az eljárás itt is ugyanaz, mint az
igazgatósági tagoknál.

Ha a részvényeseknek legalább egy-
harmad része hadbavonult, a részvény-
társaságok és betéti részvénytársasá-
gok ellen a háboru tartama alatt nem
nyitható csőd.

ÖRÖKÖSÖDÉSI JOGI INTÉZKEDÉSEK

A hadbavonult halála után az özvegy
az elhunyt teljes tulajdonjogu örökösévé
válk. Ha gyermekek is maradtak hátra,
akkor az elhunyt vagyonából egy gyer-
mekrészi örököl, annyit tehát, amennyit
egy gyermek a törvény szerint örökölne.
Ez azonban semmilyen körülmények kö-
zött nem haladhatja túl az örökség egy-
harmad részét. Ha tehát csupán egy ár-
va maradt, a feleség akkor is csak egy-
harmad részt örököl. Gyermekek hiányá-
ban, ha az özvegy mellett az elhunyt
felmentői, testvérei, vagy ezek leszá-
mazottai is vannak, a hagyatéki felerésze
illeti az özvegyet. Ezek hiányában az
özvegy az egész vagyont örökli. Az itt
ismertetett öröklési jog azonban csak
azokra a vagyontárgyakra nézve illeti
meg az özvegyet, amelyeknek tekinteté-
ben az elhunyt életében nem intézkedett.

(Folytatjuk.)

Az új pénzügyi törvények

A KISIPAROSOK FORGALMIADÓ KÖTELEKZETTSÉGE

(Harmadik közlemény)

Miként e rovatunkban már megírtuk,
ez év április elsejétől kezdve csaknem
az összes kisiparosok forgalmiadót kö-
telesek fizetni. Kivételt városokban
csak a kizárólag javítási munkát végző
kisiparosok képeznek, akik egyedül ve-
zetik műhelyüket, gépeiről nélkül dol-
goznak és akiknek két képesített segéd-
nel vagy munkásnál és három a munka-
számánál bejegyzett - inasnál nagyobb
személyzetük nincs. Faluhelyeken azok
a kisiparosok mentesek a forgalmi adó
alól, akik készítményeiket saját műhe-
lyükben vagy vásárokon közvetlenül a
fogyasztónak és nem kereskedők ad-
ják el és legfeljebb két képesített mun-
kásuk vagy segédjük van.

Hasonlóképpen nem kötelesek for-
galmiadót fizetni azok a kisiparosok,
akik gyapjú-, pamut-, selyem- és mű-
selyem-szövetből, szőrmebőrökből, vagy
esernyővásznakból készített konfekció-
kat, (készárakat) készítenek, mert ezek-
nek a nyersanyaga után már előre le-
róták a forgalmiadót. Nyentormán
mentes marad a forgalmiadó fizetése
aló a ruha-, féméremműszaki, a szűs,
ernyőkészítő stb.

Az ilyen konfekciós műhelyek és üze-
mek azonban úgy mint a konfekcionál-
tárakat raktáron tartó kereskedők, kö-
telesek a március 31-én raktárukon volt
konfekcionált kész árúkról legkésőbb
április 28-ig a pénzügyigazgatóságnál
nyilatkozatot benyújtani és három rész-
letben forgalmiadó különbözeteit fizetni
a birtokukban volt készrua nyersanyaga
gyanánt szolgáló szövet adókülönbözete
fejében. Az adókülönbözet három havi
részletben fizetendő be. Vonatkozik ta-
nát ez az előírás a szűsoké, árurak-
tára dolgozó ruhászakokra, leherne-
műkészítőkre és mindazokra, akik szö-
vetekből konfekcionálnak és készárurak-
tára rendelkeztek.

Ha olvasóink közül valaki nem tudná
vajon iparága bele tartozik-e az imént
említett kivételzett csoportba, vagy
sem, úgy írásban kérdezze meg illetékes
pénzügyigazgatóságát.

Résztvevő forgalmiadót kötelesek
fizetni, miként őket a legutóbb kiadott
pénzügyminiszteri körrendelet példá-
képen megvezeti, a csizmadák, cipészek,
asztalosok, szobák és cimestások, fényké-
pészek, cukrászok és a többi kisipar-
hosszu sora.

MI UTAN KELL A KISIPAROSOKNAK FORGALMIADÓT FIZETNIE

E kérdésre megfelel a legújabb ma-
gyarozó körrendelet amídon példának
hozza fel a cimestés esetét és kiemeli,
hogy akkor is a cimtábla egész értéke
után kell számítani és befizetni a for-
galmiadót, ha annak anyagát részben, vagy
egészben a vevő illetve rendelő szolgál-
tatja. E példából világosan következik
az hogy a többi kisiparos is köteles az
általala leszállított készítmény teljes érté-
ke után számítani a forgalmiadót, még
akkor is, ha annak anyagát vagy anyá-
gának egy részét a rendelő adta. felo-
lvasásra. Az anyag értékét oly összeget-
en kell venni, mint amilyen értékben számi-
tottá volna fel saját anyagát a kisiparos.
A rendelet példá gyanánt felhozza, hogy
a cukrász a számla jegyzék alapján kö-
teles a forgalmiadót felszámítani és be-
szedni.

MIKÉNT TÖRTÉNIK A FORGALMIADÓ NYILVÁNTARTÁSA

A vonatkozó körrendelet kimondja,
hogy a kisiparos nem ragaszkodj ahhoz,
hogy a kisiparos minden egyes szállítá-
sáról vagy munkájáról számlát állítson
ki, ha egyébként erre a fennálló helye-
gény törvény nem kötelezi. Ebben az esetben
elegendő, ha abból a jegyzékfüzetből bo-
csát ki egy-egy jegyzéket, melyet előző-

URANIA-MOZI, Arad TELEFON 12-32
Husvételi műsorában bemutatja az évad legérdekesebb filmemekeit. Szövegét
Sém. Benelli, képregényeket Tilletti regényéből, Alessandro Blasetti, a "Vaskorona"
színi filmjének rendezője írta. A főszerepet az olasz film felekiválóbbja alakítja.
Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Clara Calamai, Osvaldo Valenti.
Az örökök lakomája
Jegyzékről kérjük ideiben g. adaskodni.

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

(Folytatás a 3-ik oldalról.)

Legelőször a pénzügyigazgatóságnál láttamoztatni köteles, vagy ha 5 százalékos nemzetvédelmi illetékről szóló láttamoztatási feltevése van, úgy elégséges az ilyen jegyzékek kibocsátása, ismételjük oly esetben, amikor a bélyegtörvény számla kiállítását elő nem írja. Ha kereskedőnek, vagy más kis- és nagyiparosnak állítja készítményt, úgy 500 lejen felül, a magánüzemeltetőknek pedig 5000 lejen felül köteles számlát kiállítani. Ez esetben a számlázási könyvnek is előzetes láttamoztatással kell bírnia. Szabály lett, hogy addig nem szabad se bejegyzékek vagy számlafüzetek a forgalmi adóra köteles kisiparosnak használatba venni, amíg előzetesen a pénzügyigazgatóság forgalmiadó-osztályánál, vagy 5 százalékos nemzetvédelmi illetékosztályánál a megfelelő füzetet nem láttamoztatja.

Azoknak akik rendelkezésre végeznek munkát, vagy javításokat eszközöknek, és forgalmiadó-kötelezettség alá esnek, azt tanácsoljuk hogy készítsenek költségjegyzék (nota de cheltuieli) feliratu füzeteket, amelyekben egy kitéphető és egy a füzetben maradó másolati lap van az ezeket a füzeteket láttamoztassák használatba vétel előtt.

Az ily költségjegyzékekre alkalmazandó bélyegskála a következő:

100 lejig mentes, 1000 lejig 10 lej, 1001—10.000 lejig 20 lej, 10.001—20.000 lejig 30 lej, 20.100—100.000 lejig 60 lej.

Az összes forgalmiadó alá eső készítményekről és munkákról azonnal ki kell állítani az ismertetett kísérőjegyek egy-egyét, aszerint, hogy melyiket vezet a kisiparos. A jegyzékek külön fel kell tüntetni a forgalmiadót, melyet a jegyzék végösszege után kell számítani, kivéve az 5 százalékos nemzetvédelmi illetéket, mely a forgalmiadó után, legvégsőnek állítandó a számlába vagy jegyzékbe.

A KÜLÖNLEGES LAJSTROM

Az összes kibocsátott jegyzékek vagy számlák naponta bevezetendők, az úgynevezett különleges lajstromokba, melyeket használatba vétel előtt a pénzügyigazgatóság forgalmiadó-osztályánál láttamoztatni kell. A különleges lajstrom vezetését oly módon kell megkezdni, hogy be kell írni a megfelelő rovatba, mennyi nyersanyag volt raktáron 1943 április elsején, mennyi készítmény volt feldolgozás alatt és mennyi volt a készáruraktár.

Általában ajánlatos, hogy a kisiparos a különleges lajstrom megkezdésekor a forgalmiadó-ügyszály vezetőjének tanácsát és irányítását igénybe vegye.

Ott ahol a különleges lajstromok egyébként szokásos vonalozása nem al-

valmas hanem az iparág természete kö- legesebb nyilvántartást tesz szükségessé a legtöbb kiadott körrendelet lehetővé teszi, más vagy több rovat bevezetését, mint ahány az általános előírás. A ren- delet megengedi, hogy a lajstromot a kisiparos vonalozza meg.

A különleges lajstromokba naponta, pontosan be kell vezetni a kiadott ké- szítményeket, a felhasznált nyersanya- got és az elkészült árut. A forgalmiadó a következő hónap 10-ig befizetendő a pénzügyigazgatóságnál, vagy annak ille- tékes szerveinél.

A NAPI PRO-FORMA SZÁMLA KIALLITÁSA

Mindazoknak a kisiparosoknak, akik- nek az új törvény következtében eddig mentességük megszűnt, ügyelniük kell a bélyegtörvény ama intézkedésére, amely szerint készítményeikről kiállított jegy- zőkeiket estőnként egy pro-forma számlá- ba kell foglalniuk, és azok végösszege után le kell rósiok az egyszázalékos számlabélyeg. A bélyeg kiszámításá- nál a pro-forma számla összegét a kö- vetkező 1000 lejre kell felkeríteni. Ha te- hát a napi kisebb eladások összege 3450 lej, a pro-forma számlára 4000 lej utáni egy százalékos bélyegnek, tehát 4 lejnek kell kerülnie. Nem vendők be a pro- forma számlába azok a számlák, melyek rendes számlabélyeggel lettek már kiboc- sátva. Például kereskedőknek és iparos- nak 500, magánosoknak 5000 lejen felül. Hasonlóképpen a javítások se mert ezek nem tekintendők készítményeknek. Szor- sabbban véve a más anyagból készített cikkeknek se lehet saját készítményről beszélni, mert ez esetben az iparos csak munkáját számítja fel a rendelőknek. Ez esetben ajánlatos költségjegyzék és nem számla kibocsátása, hogy igazol- va legyen, miért nem szerepel ez a mun- ka a pro-forma számlában.

Végül szükségesnek tartjuk kisiparos olvasóinkat figyelmeztetni, hogy adó- alapjukra való tekintet nélkül feltétlenül kell könyvet vezetniük, ha forgalmiadó kötelezettség alá esnek, sőt ebbe a nap- lónyombe naponta késedelem nélkül be- kell vezetniük minden eladásukat és végzett munkájukat, mert a forgalmi- adó-törvény ezt külön is megköveteli és a mulasztást vagy késedelmes könyve- lést szigorúan sújtja.

Amint tehát kisiparosaink látják, az új rendszer súlyos feladatokat ró reájuk, melyeknek pontosan kell megfelelniük. Ha a részletek felől bármily kétségük merülne fel, legjobban tesszik, ha azon- na! szakegyesületükhöz vagy ennek hányában magához a pénzügyigazgató- sághoz vagy annak végrehajtó közegei- hez fordulnak. (:)

Kérdezzén — mi felelünk

E. J. TIMIȘOARA-TEMESVÁR. Ér- deklődésére Az új pénzügyi törvények — A kis iparosok forgalmi adókötele- zettsége című cikkünkben részletes fel- világosítást kap. (Oe.)

F. J. NÉ BRĂȘOV-BRĂȘÓ. 1. A háztulajdonos nem követelheti az előző lakbér-törvényekben engedélyezett bér- többletet, ha törvényadta jogával annak idején nem élt és megelégedett kisebb bérrel. 2. Ennél fogva a következő évre csupán 10 százalékkal több fizetendő. 3. Az 1943 április 1. után létesítendő újabb adónemek, illetékek, valamint az esetleges adókules emelésből származó egyes adókülönbözöt felé a lakó kö- teleis viselni. 4. Amennyiben a víz- és szemétdíjat eddig a háztulajdonos visel- te, a jövőben is köteles ezt fizetni s csak az esetleges emelésből származó külön- bözöt hátríthatja lakójára. 5. Semmim- mü más terhet a lakó nem köteles vállal- ni. (—s—)

O. F. HOCHIZ. Az 1943 március 25-i rendelet törvény, amely a kereskedelmi vállalatok könyvvitelére vonatkozóan léptetett életbe igen szigorú rendszabá- lyokat, a fogyasztási szövetkezetekre is vonatkozik. A törvény indoklása ugyan

csak a nagy kereskedelmi vállalatokat illetőleg társas cégeket említi, azonban a törvény szövege a kis forgalmu fogyasz- tási szövetkezeteket sem menti. En- nél fogva, a súlyos büntetést elkerülén- dő, tessék a pénztárkönyvelést a tör- vénytől meghatározott módon naponta elvégezni. Tudomásunk van arról, hogy az illetékes érdekképviseletek mozgal- mat indítottak, hogy a kisebb üzletkör- rel bíró cégek és elsősorban a kis szö- vetkezetek mentesüljenek a törvényi rendszabályai alól. (—s—)

A timișoara-i városi jegyvár a nagyérdemű közönség tudomására hozza, hogy a

Jégnek a városban való átadás t é; a h á h szállítást megkezdte

Ez utóbbinak azonban csak korlátolt mennyiségben tehet eleget. Előjegy- zéseket 26-08 távbeszélő számmal kérjük közölni.

Április 23, péntek
R. kat.: Nagypéntek
Protoszt.: Nagypént.
Ortod. Nagypéntek

A nap k.: 4 ó 53 p
Napnyugta: 19 óra
A nappal hossza: 14 ó 6 és 13 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok! és ünnepeket követő napok kivé- televel. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Plata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-19. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalás-k Reclama hirdető-irodában, Metianu- utca 6. Tele fon: 17-11.

— Istentiszteletek sorrendje a timi- șoara-temesvári református egyházban. Nagycsütörtökön délután 6 órakor a templomban biblia-magyarázatot tart: Debreczeni István, a gyárvárosi imate- remben: Nits István iratellai-ujkisdodai lelkész. Nagypénteken: délelőtt a tem- plomban prédikál: Debreczeni István, délután 6 órakor a templomban Nits Is- tván, a gyárvárosi imateremben 6 óra- kor: Péntek Árpád teológus, ünnepi leg- gátus. Nagyszombaton: délután 6 óra- kor a templomban biblia-magyarázatot tart: Debreczeni István, a gyárvárosi imateremben: Nits István. Husvét első napján: délelőtt 10 órakor a templom- ban: prédikál: Debreczeni István, urva- csorai bezzédet mond: Bereczki Sándor auidi-nagyenyedi ref. tanítóképző inté- zeti vallás-tanár. A gyárvárosi imate- remben délelőtt 10 órakor prédikál és urva- csorát oszt: Péntek Árpád. Dél- után 4 órakor Ronati-Ronácson az álla- mi iskolában predikál és urva csorát oszt: Debreczeni István, 6 órakor a templom- ban predikál Péntek Árpád. Crisantei- pen délután 4 órakor predikál és urva- csorát oszt: Nits István. Husvét másod- nappján: délelőtt 10 órakor a templomban predikál: Péntek Árpád. Carpinisen- Gyertyámoson féltr órakor predikál és urva csorát oszt Debreczeni István, dél- után 6 órakor a templomban predikál Péntek Árpád, Dettán délután 6 órakor predikál és urva csorát oszt: Nits Is- tván.

— Adományok. A Magyar Népközösség hadiárvai részére Magyar Ferencné 200, az uri szegények részére a Mák társaság 1500 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhiva- talában.

— BABLOGYILKOS CIGANY KIVÉG- ZESE ARADON. Néhány héttel a rabló- gyilkos özvegy Rejts Vladimira kivégzése után kedden kora reggel az aradi várban újabb halálos ítélet végrehajtására került sor. A kivégzett Covaci Gheorghe bosszi- bokszeji cigány, akinek lelkiismeretét né- gyes rablogyilkosság terhelte. Az elvete- mult gonoszlelvő hat hónappal ezelőtt állati kegyetlenséggel megölte és kifosztotta egy aradmegyei gazdálkodó feleségét és két gyermekét, majd amikor zsákmányává ha- zafelé igyekezett, az országúton találko- zott egy magánosan haladó nővel, akit szán- telen meggyilkolt és kirabolt. A négyezres rablogyilkost az aradi tábla golyó által ha- lálra ítélte és mintán az ítélet jogerőre emel- kedett, kedden hajnalban a hatóságok, va- lamint a sajtó képviselőinek jelenlétében megtörtént a kivégzés.

— Új vonatpárokat helyeztek forgalomba. (Bucuresti.) A vasuti vezérigazgatóságnak a fővárosi lapokban közleménye jelent meg a forgalomba helyezett új vonatpárokról. Az új vonatpárok Bucuresti—Sibiu-Nagy- szeben, Bucuresti—Brașov-Brășó és Bucu- resti—Arad között közlekednek. A Bucu- resti—Sibiu között közlekedő új gyorsmotor reggel 8 órakor indul Bucuresti- ből és délután 3 óra 5 perckor érkezik Sibiu- Nagyzebenbe, míg onnan délután 4 óra 12 perces indulás mellett éjjel negyed 12 óra- kor fut be Bucurestibe. Brașov-Brășó felé az új gyorsmotor délután 5 óra 35 perckor indul Bucurestiből és este fél 10 órakor érkezik Brașov-Brășóba. Az ellenvonat reg- gel háromnegyed 7 órakor indul Brașov- Brășóból s délelőtt 10 óra 20 perckor érke- zik a fővárosba. Arad felé reggel negyed 7 órakor indul egy személyvonat s oda más- nap reggel fél 6 órakor érkezik. Anadról az ellenvonat éjjel 11 óra 50 perckor indul és másnap este 10 óra 50 perckor érkezik Bu- curestibe.

— Ebzárlat Tarnavenin-Dicsőszent- mártonban. (Saj. tud.) A város vezető- sége szigorú ebzárlatot rendelt el. Az utcán kóborló kutyákat összefogják és kiirtják. Az eb tulajdonosok kötelesek gondoskodni róla, hogy kutyáik ne jut- hassanak az utcára. Sétára a kutyák csak párázon vihetők.

— NAGYCSÜTÖRTÖKTŐL HUSVETI UTÁNI SZERDAIG KÉSZÍTHETŐ ÉS ARUSITHATÓ CUKKRÁSZSÜTEMÉNY. (Bucuresti.) A hatonai és polgári ellá- tási államtitkárság közli, hogy április 22-től 28-ig bezárólag a lisztből előállí- tott cukkrákszűtemények készítése és árusítása szabad. A cukkrások azonban nem tarthatnak igényt nagyobb liszt- mennyiség kitalására. (Rador.)

— A kenyér összetétele. Tarnavenin- Dicsőszentmártonban. (Saj. tud.) A vá- ros közellátási hivatalának intézkedésé- re ezután a kenyér összetétele a követ- kező: 50 százalékos búzaliszt, 20 százalékos kukoricaliszt és 30 százalékos burgonya. A kenyér kilójának ára keresztények számára 38 lej.

— Örökösért háromszázezer lej. Timi- șoara-Temesvárot a múlt év novemberében vakmerő betörést követtek el a város központjában, a Löffler-palotá- ban lévő Kardos Károly-féle kötöttzö- vőt-áru üzletben. A tettesek a pénzes- szekrényt kifosztották és 2 millió lej ér- tékű árut vittek el. A hatóságok megál- lították, hogy három betörő működött a Kardos-féle üzletben. Ezek közül két- tő, Stefanescu Tudor, akit Theisnek is neveznek és Ghita Constantin kére- ri. Időközben elfogták Neda Dochint is, a harmadik tettest. A timișoara-i fo- ganatosított kihallgatásakor Neda elein- te tagadtól, később azonban bevallotta tettét. Neda 38 éves és 5 évet töltött a vacaresti fegyházban. Craiován találko- zott Stefanescuval, aki meghívta Timi- șoara-Temesvárra. Itt találkoztak Ghita Constantinnal. Hármasban követték el a betörést. Neda ugyan — amint előadja — mindössze az üzlet előtt öröködött. Ezért a szolgálataért százöttezer lejt kapott társaitól. Ezek viszont azt állítják, hogy 500.000 lejt juttattak neki. Nedát most átadták az ügyészségnek.

— Májusi vásár Tarnaveninben-Dicső- szentmártonban. (Saj. tud.) A májusi országos vásárt a május 1-i munkaszü- netre és a május 2-iki vasárnapra való tekintettel május 3-án tartják meg.

(*) Halálozasi hírek. Timișoara-Temes- vár egyik közismert és népszerű polgár, Szenetra József fényképész április 20-án, 63 éves korában elhunyt. Az agilis férfiú a fényképészek egyesületének elnöke volt. Temetése ma, csütörtökön, április 22-én dél- után 6 órakor lesz a timișoara-i jónesvárosi temető Féger-kápolnájából. Gyászolja öze- gy, született Molnár Rozália, fia, valamint kiterjedt rokonsága. — Idősebb Dandi Imre, 58 éves korában, április 21-én Aradon el- hunyt. Temetése 22-én, csütörtökön délután 6 órakor lesz az aradi felső temető halottas- csarnokából.

— Mozik nagyheti szinete. A nagyhet- ájlatosságokra és a nagybójt végső nap- jaira való tekintettel, a mozik nagycsü- tőrtökön, nagypénteken és nagyszomba- ton nem tartanak előadást. A legköze- lebbi előadások husvét vasárnapján lesznek.

— Ügyeletes gyógyszerészek. Csütörtök, április 22: Timișoara-Temesvár: Belváros: Götz (Brătianu-tér), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu. — Arad: Lager (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarkán), Berger (Saguna-ut.) — Fratelia-Ujkisoda: Famaioth — Freidorf- Ujkisoda: Eremici.

Építészek részére műparafatáblákat, szí- getelést, vízleitelést, hang-om- bitás céljaira 6—20 mm vastagságban olcsón szállít
Dopcar! Timișoara, T. Vladimi- rescu 27. szám alatt.

A finn államelnök rádióbeszéde

Helsinki. (Rador). Ryti finn államelnök a tavaszi vetési munkálatok megkezdésekor rádióbeszédet mondott, s a többi között kijelentette, hogy Finnország különösen Németországnak és Dániának tartozik hálával, melyek a háborús körülmények ellenére élelmiszereket szállítottak Finnországnak.

Mannerheim tábornagy, a finn hadsereg főparancsnoka a földművesekhez intézett felhívásában kijelentette, hogy a finn nemzet, léteért küzdve, nemcsak a természet elleni harcot, de a külső veszély ellen is, s ebben a küzdelemben, valahányszor a szükség úgy parancsolta, fel tudta cserélni az ekét a karddal.

Valótlan hírek svéd vezérkari térképekről

Stockholm. Egyes svéd lapok azt írják, hogy egy Finnországból Németországba haladó tengerkocsiban csomagot találtak, amelyben svéd vezérkari térképek voltak. Az „Aftontidningen” tudósítása szerint ezek a térképek pontosabbak voltak a svéd vezérkari birtokában lévőknél, annyira, hogy azokon minden egyes telefonállomás is fel volt tüntetve. Stenholm alezredes, a 6. svéd katonai körzet vezérkari főnöke az esetet hivatalosan megvizsgálta és megállapította, hogy a híradás valótlan. A tengerkocsiban talált térképek kizárólag Finnországra és Norvégiára vonatkoztak.

SPELLMAN ÉRSEK KÖZELKELETI LÁTOGATÁSA. (Lisszabon). Amerikai hírforrásból származó jelentés szerint Spellman newyorki érsek tegnap Kairóba érkezett, ma Jeruzsálembe repül s a husvéti ünnepekre visszatér Egyiptom fővárosába.

— A tűzifa-igénylés bejelentése. Timișoara-Temesvár város közlekedési szolgálata figyelmezteti a lakosságot, hogy azok, akik április 24-ig nem jelentik be tűzifa-szükségletüket, azt kockáztatják, hogy az 1943—1944. évben egyáltalán nem jutnak fához. A kereskedőknek csak annyi fát utalnak ki, amennyit a jelentkezők igényeltek. A háztulajdonosok igyekezzenek a bejelentést megkönnyíteni.

— Tavaszi országos vásár Timișoara-Temesvárott. Timișoara-Temesvárott a tavaszi országos állat- és kirakó-vásárt április 29-én, csütörtökön és 30-án, pénteken tartják. Az állatvásárra csütörtökön csak szarvasmarhákat, pénteken pedig csak lovakat hajthatnak fel.

— Halálos gépkocsiszerencsétlenség. Az Arad—Timișoara-temesvári országúton tegnap megrendítő gépkocsiszerencsétlenség történt. Chiozia Leó timișoara-temesvári olasz kereskedő felesége bevásárlás céljából gépkocsin Aradra indult. Utközben az asszony, aki maga is gépkocsivezetői engedéllyel rendelkezett, átvette a gép vezetését. A nyolcvan kilométeres sebességgel robogó gépkocsi Sandandrei-Szentandrási község közelében egy szembejövő autóval találkozott. Chiozia az összetűkölözést elkerülendő jobbra ki akart térni, a gép az árokba rohant, majd amikor az asszony hirtelen kormányzással balra irányította, irtózatos erővel nekivágódott az egyik utcai fának. Chiozzin sérüléseibe belehalt, a gépkocsivezető, Virág József pedig kezét-lábát törte s egyik szemét elvesztette. A szerencsétlenség áldozatát holnap, pénteken temetik Timișoara-Temesvárott levő lakásáról. Férjét, aki üzleti körúton Olaszországban tartózkodik, a szerencsétlenségről még nem tudták értesíteni.

Asztali és fujborok kitiűnő minőségben kaphatók

Furnica-Hangya

borp nevesítésében

ARAD, A. Muresianu 7-9.

Eredményes munka számbavétele volt a lugoji-lugosi Hangya-szövetkezet közgyűlése

EZUTTAL IS KITÜNT A SZÖVETKEZETI TÖMÖRÜLES ÉPÍTŐ JELENTŐSÉGE

Lugoj-Lugos. E hó 18-án, vasárnap délután tartotta első rendes közgyűlését a lugoji-lugosi református kulturális szövetkezet. A közgyűlést, amelyen a tagok igen szép számban jelentek meg, dr. Litsek Zoltán igazgatósági elnök vezette. Az üzleteredmény ismertetése, az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések előterjesztése után a közgyűlés egyhangulag hozzá járult az igazgatóság javaslatahoz, melynek értelmében a még csupán háromnegyed éve működő szövetkezet 4 százalékos osztályt és 2 százalékos vásárlási visszatérítést ad tagjainak. A sorsolás során az igazgatóság két tagjának Udvardy Gergelynek és Csontos Gyulának a megbízatása lejárt. Minthogy Udvardy Gergely igazgatósági tag egészségi állapotára való

hivatkozással kérte, hogy tekintsenek el újráválasztásától, a közgyűlés újráválasztotta az igazgatóságba Csontos Gyulát, míg Udvardy Gergely helyét Tróján Józseffel töltötte be. Ugyancsak egyhangulag újráválasztották a felügyelőbizottságot is: Arató Andor elnökkel, dr. Abraham Béla és Péntek Sándor rendes, valamint Benkő István, Majoros József és Mike Sándor pótaggokkal. A közgyűlés végül elfogadta az új költségvetést. Záró beszédében dr. Litsek Zoltán igazgatósági elnök újabb üzletelésre hívta fel a tagok figyelmét. Rámutatott a szövetkezeti tömörülés jelentőségére és arra a szerepre, amelyet a szövetkezeti mozgalom közösségi életünk gazdasági megalapozása terén visz. Szavaival a közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Május 1-től már csak meghatározott szappan-féléket lehet árusítani

București. Az országos ár-kormánybizottság közli, hogy május 1-től kezdve csak a hivatalos lap március 12-i számában megjelölt 123. számú rendeletben felsorolt szappan-félék árusíthatók. (NS-, S-, A-kézmósó, B-mosdó, C-mosó- és R-borotvamintájú, valamint a

második minőségű fagygyútló készített mosó- és az ugynevezett puhaszappan). Valamennyi szappanfélén, mind magán a szappanon, mind a csomagoláson feltüntetendő a kicsinybeni ár, a cég elnevezése, a védjegye, zsirtartalma és sulya darabonként.

SPORTESEMÉNYEK

Nagy husvéti ökolívóesemény lesz Timișoara-Temesvárott. A Chinezul-CAMT ökolívószaksztyálynak vezetői husvét vasárnapján délelőtt ismét nagy ökolívóeseményt rendeznek a Krateyl-cirkusz parondján felállított szorítóban. Ez alkalommal a főeseményt a Tóth Géza—Istrate Ionel 8x3 perces hivatásos viadal képezi. A hivatásos öklőköz felőrás küzdelmét méltóan egészíti ki a júl-zsilvölgyi és a resitai-resicai amatőrök vendégszereplése a Chinezul-CAMT versenyzövél szemben. A részletes műsorra még visszatérünk. A jobb helyek biztosítására ajánlatos a jegyeket az elővételi helyeken a Dorogi és a Krauser-féle kalapüzletben beszerezni, mert a ritka esemény bizonyára nagy közönséget vonz.

Belgrád katonaválogatja husvétkor Timișoara-Temesvárott vendégszerpel. A belgrádi német katonaválogatott a husvét két napján a Banatul sportegyesület fennállásának huszadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen Timișoara-Temesvárott játszik. A kitiűnő erőkből álló együttes, amelyben több bécsi labdarúgó is szerepel, első napon a Banatul-lal, hétfőn pedig a Ripensia ellen játszik.

Az RGT nyerte az asztali-teniszbajnokság pontversenyét. A timișoara-temesvári kerületi asztali-teniszbajnokságokat vasárnap tartották nagy érdeklődés mellett. A pontverseny az RGT tornaegyesület versenyzői nyerték meg az ÜBT előtt. A részletes eredmények a következők: Csapatbajnokság: 1. ÜBT I, 2. RGT, 3. ÜBT II. Egyéni számok: Férfi-egyes I. osztály: I. Giurgiu II ÜBT, 2. Schrimpl ÜBT, 3. Volkman RGT és Ciurgiu I ÜBT. Másodosztály: 1. König RGT, 2. Hutzi RGT, 3. Szegváry ÜBT és Simon ÜBT. Harmadosztály: 1. Hutzi RGT, 2. König RGT, 3. Kolofon RGT és Mészáros RGT. Ifjúsági: 1. Hutzi RGT, Szegváry ÜBT, 3. Pethő RGT és Fekete RGT. Első osztályú hölgyverseny: 1. Weszelowskyné RGT, 2. Somló RGT, 3. Lakatos RGT. Másodosztályú hölgyverseny: 1. Molling ÜBT, 2. Schrimplné ÜBT, 3. Wannemacher ÜBT. Férfipáros: Giurgiu I—Giurgiu II ÜBT, 2. Schrimpl—Margui ÜBT, 3. Kolofon—König RGT. Hölgypáros: 1. Lakatos—Mészárosné RGT, 2. Schrimplné—Mol-

ling ÜBT, 3. Weszelowskyné—Imrené RGT. Vegyespáros: 1. Hutzi—Weszelowskyné RGT, 2. Kolofon—Lakatos RGT, 3. Margui—Molling ÜBT.

SPORTHIREK

Torino vagy Livorno? Vasárnap volt az olasz labdarugó bajnokság utolsó előtti tavaszi fordulója, melynek eredményei a következők: Torino—Bologna 2:1, Venezia—Bari 0:0, Ambrosiana—Milano 3:0, Livorno—Vicenza 3:1, Juventus—Fiorentina 4:3, Genova—Roma 3:2, Liguria—Lazio 2:1, Triestina—Atalanta 2:2. A tavalyi második helyezett Torinonak 42, míg az esélyesöként indult Livornonak 41 pontja van az élen. A husvét vasárnapján eldöntésre kerülő utolsó fordulóban a Torino Bariban szerepel, míg a Livorno saját otthonában a Milano együttesével játszik.

Román-Kupa eredmények: Ploesti: Sportul Studentesc—Frahova 5:3, Deva: Corvin—Mica 5:1, Lugoj-Lugos: FC Craiova—Vulturii 2:1, T-Magurele: FC Rapid—Oltul 5:2, Buhuși: Gloria CFR—Textila 4:0.

A magyar válogatott új összeállításban: Tóth—Sziics, Szalay—Perényi, Olajkár II, Lakat—Németh, Kolláth, Sárvári, Bodola, Tóth III játszik ma a Gamma ellen edzőmérkőzést. Meghívást kapott még az edzésre Polgár, Konya és Szusza. — Husvét hétfőjén a magyar utánpótlás csapata Pécsent játszik a következő összeállításban: Bakon—Rudas, Gazdag—Nagymarosi, Nagy II, Nagy András—Egressi, Szusza, Mészáros, Hrotkó, Patkoló.

A svájci labdarugó bajnokság huszadik fordulójának eredményei: Cantonal Young Boys 3:2, Grenchen—St. Gallen 4:2, Lausanne—Zürich 3:1, Lugano—Biel 7:0, Servette—Luzern 3:1, Grasshoppers—Nordstern 8:2, Young Fellows—Basel 3:1. Változatlanul a Grasshoppers vezet a bajnokságban.

A Vienna vereséget szenvedett a WSC-től 4:2 arányban. A bécsi bajnokjelölt azért nem fenyegeti nagyobb veszély, mert a második helyezett WAC is 1:1-es döntetlennel pontot adott le az Admirának.

Mezel futó bajnokságokat tartottak Budapesten. 10.000 m-en Kelen János BBTE győzött 32:28 idővel Német

MAC (32:28.2) előtt. 4000 m-en I. Hires ÜTE 12:00, 2. Darai, 3. Iglói. Ifjúsági 3000 m: 1. Szegedi (Testvériség) 9:23.8. — A női törvívó bajnokságot Gerevichné-Bogáti Erna nyerte nyolc győzelemmel.

Halálos híretek Horvátországban

Zágráb. A szarajevói hadbíróság — a Novi List című lap értesülése szerint — kommunista propaganda-tevékenység és a partizánoknak való segélynyújtás miatt tizenkét személyt halálra ítélt. Az elítéltek legnagyobb részét műszaki tisztviselők és szarajevói vasúti szakmunkások. A fővárosi bíróság hamis pecsétnyomót és úrlapokat találtak, melyek segítségével hamis utazási engedélyeket készített kommunisták és partizánok számára. Három vádlottat a halálos ítélet kihirdetése után nemskóra kivégeztek, a többinek a poglavnik megkegyelmezett s büntetésüket életfogytiglapi elzárásra változtatta.

Angol munkáspárti képviselőkh India függetlensége mellett

Genf. (DNB). Londonból jelentik: A News Chronicle című angol lap közlése szerint az indiai liga londoni gyűlésén az indiai alkirály visszahívását és Amery-nek, India miniszterének lemondását követelték.

A liga határozati javaslatot fogadott el, melynek értelmében visszautasítják a delhi kormány által kiadott „fehér könyvet” és kéri, hogy kezdjenek haldéktalanul tárgyalásokat az indus politikai vezetőkkel.

Sorensen és Davidson munkáspárti képviselők a gyűlésen beszédet mondtak és hangoztatták, hogy elérkezett az ideje annak, hogy a brit tömegek mozgalmat indítsanak India függetlenségéért.

Az osztálysorsjáték harmadik osztálya elsőnap huzásának eredménye

București. Az osztálysorsjáték harmadik osztályának elsőnap huzásának következő számok nyertek nagyobb összegeket:

100.000 lej:	17.780, 65.324, 80.000 lej:
9041, 60.000 lej:	5411 és 72.372, 40.000 lej:
8102, 8497, 73.785 és 1936, 30.000 lej:	39.740, 68.066, 32.801, 60.073 és 15.812.

A felsoroltakon kívül még több sorjegyet huztak ki egyenkint 20.000, 14.000, 9000, 8000 és 6400 lej nyeresémmel. A huzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Határidő napló

APRILIS 28:

A konfekcióárakra és bizonyos nyersanyagokra fizetendő forgalmi adó-küldbőzet megállapításához az érdekeltek eddig a napig terjeszték be nyilatkozatukat az illetékes pénzügyigazgatósági forgalmi adóosztálynak.

APRILIS 30:

Eddig a napig fizetik a 10 tonnás vagyonkinti 20.000 lejes prémiumot az államlanak eladott kukoricára.

Dughagyma és fűzelékmagvak behozatala eddig az időpontig mentes minden vámilletéktől és csak 2 lejes behozattai illeték terheli kilogrammonként.

Rézből vert 10 és 20 lejes váltópénzek forgalmi érvénye lejár.

MAJUS 1:

Cipőgyárak, üzletek és mithelyek eddig juttatják el jelentésüket az előző kététheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag osztálynak.

MAJUS 3:

Azok a cernagyárak, amelyek nem felelnek meg a hadfelszerelési és haditermelési minisztérium március 4-i rendeletében foglalt feltételeknek, eddig a napig kötelesek a bejelentést és feldolgozott fonal-készletet forgalomba hozni.

Moly elleni megóvásra átvesszünk mindenféle téli holmit és szővmét

VLAD M. & Co. szűcs-cég

ARAD, Catedra'ei-tér 12. TELEFON 6-11.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szög). Jelszóval a tárgy (jelzés vagy cím a kiadóhivatásban) 30 lejfel drágább.

SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok, ügyvedek, stb.) legfeljebb 4 sor kiméretben 30 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.

KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 8 lej. Szövegoldalán mm-ként 16 lej.

KÖZGAZDASÁGI HIREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldalán 100 lej soronként, a legkisebb hír 500 lej.

NYASZJELENTESEK, köszönetnyilvánítások: 30 szög 300 lej, minden további szög 8 lej. Legkisebb hír 300 lej.

APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szög 80 lej. A hirdetésnek a megjelölt napon való esztendő meg nem jelenéséért kiadóhivatalkunk nem vállal felelősséget.

HORGOLT ebédlő-asztalterítő eladó. Cím: Arad, Episcopiei-utca 24, 4. ajtó. (629)

6-SZEMÉLYES ebédlő készlet és ebédlőszekrény eladó. Gen. Coanda 12, Arad. (630)

BADOGOST tetőjavításhoz és átfestéshez alkalmasok, Arad, Dragalina-körút 4, 4. ajtó. (631)

IVÓI borkabát diftin-bélésű eladó. Cím: Reclamanál, Arad, Eminescu 4. (632)

BELYEK-ritkaságok. Boszniai 1912-es használt és 1916-os használatlan sorozatok eladók. Cím: Russu Aurel, Arad, Romul Velicu-utca 1. (633)

KORSZERŰ, 3-szobás lakás azonnal kiadó. Érdeklődni: Micané, Arad, telefon 22-72. (634)

KÜLÖNBEJARATU szoba vízvezeték-használattal, azonnal kiadó. Arad, Ghica Voda-utca 16. (635)

TRICIKLI és két ágyba való ruganyos ágybetét teljesen jó állapotban lévő eladó. Cím: Arad, Avram Iancu-tér 9, Transivania-cégnél. (636)

ZALOGCÉDULÁK meghosszabbítását vállalja Timisoarán a Reclama-futárszolgálat, Arad, Eminescu 4. Telefon 17-11. Indítás minden nap.

ARO, Arad TELEFON 24-45

Nagyszerű husvétii műsor
ALIDA VALLI
parádés filmje

A kegyencső

lesz
Természete, hogy ez lesz a leg-szebb husvétii szó az ország minden-kinék.
Szombaton egész nap jegyelővétel

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. Földajánlatok: Összegek ezrekben. — 1) 425 kat. hold bányai I-a épületekkel (része a 1-s) földanként 80. 2) Timisoarától 20 km-re 240 és 180 kat. hold á 80. — 3) Arad-megyey 171 kat. hold földhöz felszerelés 16.000. — 4) Radna határában 54 kat. hold épületekkel, gyümölcsös és elsőrendű szántó 7000 — Arad-megyey 34 kat. hold területével 3000. (637)

ELADÓK angora-nyulak, ketrecek, szövőszék mellékesszökökkel, különféle deszkák, használt ajtók. Arad, Cantacuzino-utca 26. (646)

CSÉPLEST vállalkozásépítés Figus János, Arad, Saguna-ut 79. (647)

KIFUTÓFIUT vagy lányt azonnal alkalmaz Margareta kalapszalón, Arad, Alexandri-utca 1. (638)

ELADÓ 25 méter villanydrót, 6 méteres egyágyú létra, mángorló, vasúti, magas, öszszehajtható gyermekszék, takaréktűzhely. Arad, Andrei Muresanu 8. (640)

Timisoarai lesvári **CURSO-MOZI** Jegyelővétel: d. u. 3-5-ig

38-95 telefon számon: ALIDA VALLI világszép husvétii filmremekére

A két árva című alkotásban. Csütörtökön, pénteken, szombaton nincs előadás

SZÉPEN butorozott szoba kádó központban (nem külön bejárat), fürdőszobahasználattal, magános keresztény urinak. Cimeket Reclama-nál, Arad Eminescu 4. (639)

DIETAS étkezést vállalkozó orvosi előírás szerint. Arad, General Grigorescu 1, Somo-gyiné. (641)

SZEPESSY-féle mély gyermekkosci, jó állapotban, eladó. Arad, Bades Cartan-utca 15. (642)

MÁRKÁS KEPEK, velencei tükör, rézagy kapható. Arad, General Grigorescu-utca 1. (643)

KÖNYV-, IRATSZEKERÉNY, kétajtós, üvegeztet és ebédlokredecs, sötét, eladó. Arad, Cetatii-utca 9, ajtó 3. (644)

NYUGDLIAS ur házvezetőt keres. Ajánlatok „Független” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (645)

NÉMETŰL beszélő gyermekkisasszonyt keresek, ki a háztartásban is segít. Timisoara II., Detunata-tér 6. I. em. (2859)

ÖTVEN ÉVEN felüli nő állást keres. Főz, valamint egyéb munkát is vállal. Cím: Timisoara I., Ungureanu-utca 7, a házme-sternél. (2881)

SPORTKOCSI, vajsziái, (fehér gumikkal), új állapotban lévő, eladó. Timisoara II., Hönig-utca 9. (2854)

GYERMEKKOCSI, málv, elsőrendű gumikkal (nem tank fazon), valamint plusz húzzattal átvont henteser eladó. Timisoara II., Ion Creanga-utca 7. (2855)

FORUM-MOZI. ARAD

Ma szünet. Vasárnapon kezdődik egy husvétii műsor. Az év legremekesebb színi-nyelme. Gyönyörű levelek a c. r. u. v. l. á. n. ó.

A nagy szám

A főszerkesztő: Leni Marenbach, Rudolf Preck, Claudiu Pandiu, Paul Gheorghe

FIATAL HÁZSPÁR kivételesen különbejáratu, butorozott vagy butorozatlan szobát, fürdőszobahasználattal (zórmeniest). Ugyanott kifogástalan állapotban lévő kombinált szobát vennék. Timisoara, távbeszélő 12-68. (2856)

AKORDEON, 8 baszusú, majdnem új állapotban lévő, eladó. Timisoara IV., Emanuel Gojdu-utca 9. Érdeklődni a házme-sternél lehet. (2857)

ÁRGAMANSZÖNYEG, tizenkét négyzetméter (quadratos), damasztból készült asztalterítő-készlet, fehér vaságv, liszes lédá eladók. Megtekinthető a délelőtti. Timisoara II., Kunz-sor 1 szám, I. em. 12, Apollomozinál. (2858)

HÁZMESTERPÁR, házrendezésért ingyen lakást, a férj asztalosmunkában állandó állást kap. Cím: Soimul, Timisoara IV., Bratioanu-utca 31. (2880)

TIP-TOP kiszolgáló Önt, „F. Gutjahr” ruhafestőde és vegytisztító. Központ Timisoara II., Dorobanilor-utca 6. Fiókok IV., Berthelot-körút 4, valamint II., Dacilor-utca 1. (2598)

INTERNATIONAL-traktort, 10-20 HP., keresek megvételre, valamint 800 vagy 900 m/m MÁV cseplőgépet traktoral. Szemeyei István, Deva, távbeszélő 305. (4089)

HÁZTULAJDONOSOK ügynöki díjaztatás nélkül, feltétlenül jól fizető s rendes lakókat kapnak, ha „Orient Boy”-hoz fordulnak. Díjszabás 42 lej. Timisoara, Ungureanu-utca 9. (2736)

LIPPAN-RADNAN házak szántóföldek s egyéb ingatlanok eladását közvetítem. Érdeklődni lehet: Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4083)

SZABÁSZATI tanfolyamot indítunk női ruhák, valamint fehérneműk varrásának megtanulására a szabásati iskolában, Timisoaran I., Unirii-tér 5 szám alatt. (2746)

VEHET, ELADHAT bármit, kereshet s találhat mindent, ha „Orient Boy”-hoz fordul. Díjszabás 42 lej. Ugyanitt átvesszünk hirdetések a Monitorul Oficial, valamint az összes bucaresti lapok részére. Timisoara, Ungureanu-utca 9. (2735)

ZONGORA, „Erste Produktiv-Genossenschaft”-féle, angol ismétlésű (repetíciós), majdnem új állapotban lévő, továbbá fekete pianinó eladó. Márthé, Timisoara II., 3 August-utca 25 szám. (2717)

TRAKTOROKAT (vontatókat), mágneseket, valamint traktor-alkatrészeket veszek sürögösen. A közvetítőket díjazom. Mischong, Timisoara, Cogalniceanu-u 8 (2804)

A RECLAMA hirdetőiroda ARAD, Eminescu-utca 4. Telefon 17-11

Bucurestibe indult

Üzleti megbízásokat április 24-ig, szombaton estig elfogadunk

LAPKIHORDÓT Dumbravita-Ujszentre felvesz a Déli Hírlap kiadóhivatála. (6000)

HÁZMESTERPÁRT vagy asszonyt keresek családi házban, aki ugyanott fizetésért a háztartási munkát is elvégzi. Cím a timisoarai kiadóban. (5262)

ZONGORÁK és pianinók, többévi szavatálással, valamint teljesen új állapotban lévő korszerű butorok, ugyanint ebédloék, hálóok, kombinált szobák és konyhák a legújtanysabban kaphatók Márthénál, Timisoara II., 3 August-utca 25 szám. (2468)

ÜJRENDSZERŰ, könnyen kezelhető, teljesen működő kézi-kőőrkészülék eladó. Parasztgyapjút, angorafonalat egyenletesen köt. Használatára megtanítjuk. Haas Timisoara, Unirii-tér 5. (2743)

TELEFON 2-10

Híradásor: 3, 5, 7 és 9 óra

A főszerkesztő: Leni Marenbach, Rudolf Preck, Claudiu Pandiu, Paul Gheorghe

BADOGOST azonnal alkalmazunk. Friedrich, Timisoara II., Cogalniceanu-utca 8. (2806)

ELADÓ alig használt, borsoszínű, puha-fa-háló, konyhabutor, függönyök, takaréktűzhely, önfűtő fürdőkáád Timisoara, IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4099)

TRAKTOROKAT, traktor-részeket, motorokat, gőzgepeket, cseplőket, valamint herrefejtő berendezéseket (apparátusokat) azonnalra szállítunk, cserélünk, veszünk. Közvetítőket díjazunk. Friedrich Desider, Timisoara, Cogalniceanu-utca 8. sz. (2803)

FIATAL mindenek szakácsnőt, ki jó bizonyítványal rendelkezik, keresel azonnal vagy elsejére. Jelentkezni lehet öv. Sternlicht-nél, Timisoara, Odobescu-utca 3. (2882)

ELADÓ zománczott fürdőkáád, új állapotban lévő, továbbá személgéy rézdíszszel, felhuzható oldallakkal, sodronnyal, matraccal, valamint széles kerevet (otomán) s 3-as „Vesta”-kályha. Megtekinthető Timisoara, Iasi-utca 7 szám alatt (Take Ionescu-körút mellékutcája.) (2883)

ELADÓ férfiföltény, 42-es cipő, selyeming, trenchcoat, szakett-öltöny, fekete nadrág, mind tiszta gyapjú szövetből készült, továbbá rézből készült teafőző (szamová) tálcával. Timisoara III., Arieș-utca 7. Megtekinthető a déli órákban. (2885)

TISZTI egyenruhát (uniiformist) keresek megvételre, ugyanott eladó káprém. Timisoara III., Brancoveanu-utca 18. (2884)

ELADÓ diófurmos, korszerű háló, hintaszék, konyhabutor, továbbá egyéb butorok. Cím a timisoarai kiadóhivatalkban. (2874)

MUNKÁSNOKÉK keresek költőde részére. Etnikai románok és szakmabeliek előnyben. Timisoara III., Metianu-utca 8 sz. (2875)

RENDES bejáronót keresünk. Timisoara III., Mihai Viteazul 7. legalsó csengő. (2876)

KOSZTŰM, blúz kisebb, karcsi termetre való eladó. Timisoara IV., Berthelot-körút 10. III. em., 9. délután 3-ig, este 8-9-ig. (2877)

KÉTPÁR, teljesen új állapotban lévő 37-es, 38-as drapp parafatalpu cipő eladó. Timisoara IV., Bratianu-utca 7, II. em., 37-es ajtó. (2886)

EGYEDÜLÁLLÓ ötven éven felüli nő ajánlkozík mindenek szakácsnőnek kisebb háztartás vezetésére. Timisoara I., Regele Mihai körút 6 szám. a házférfijelzőnél. (2834)

BEJÁRÓ-szakácsnőt, aki jó bizonyítványokkal rendelkezik, egész napra megfelelő fizetéssel azonnal vagy későbbre felvesszünk. Ugyanott a fenti feltétellel házme-stersaládót is felvesszünk. Potichen-cukrászda, Timisoara IV., Carol-körút 14. (2855)

ELSŐRENDŰ zongora, „Produktiv-Genossenschaft”-féle, kifogástalan állapotban lévő, keresztúros, fekete, rövid, eladó. Timisoara II., Traian-tér 3. I. emelet. Távbeszélő 38-13. Megtekinthető délután 3-ig. (2836)

BUTOROZOTT szoba, agymű nélkül, a Mária-szobor közelében, egy ur részére kiadó. Megkereséseket „Szolia” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2838)

VILAGOS, nagy asztal, két éjjeliszekrény, fali viztartály, nagy szabászasztal, gyermek-eszközény, 4-5 évesnek eladó. Timisoara IV., Tudor Vladimirescu 15 szám. (2839)

VESEK ajtót, tokkal együtt 195x95 méretűt. Cím a timisoarai kiadóban. (2840)

KÜLÖNBEJARATU, butorozott szoba azonnal kiadó. Timisoara II., E. Teodorin-utca 13 sz., 12-es ajtó az emeleten. (2842)

KERESEK butorozott szobát, teljes állatással, idegbeteg nő részére, nem zónában. Krausz, Timisoara III., Romulus-utca 27. (2833)

ELADÓ jó állapotban lévő, sötétszínű, férfiföltőt, középtermetre való. Mocioni, Timisoara IV., Küttli-utca 1. II. em., 20-as ajtó. (2844)

FÉRFI-FÖLTŐ, sötétszínű, kifogástalan állapotban lévő, magas termetre való eladó. Feld, Timisoara I., Lerau-utca 22. (2846)

KOSZTŰMKABÁT, barna, valamint fehér, leányka részére további női holmik, kifogástalan békebeli anyagból készülték, továbbá „Triko-Rekord”-kötőgép eladó. Timisoara I., Libertatii-tér 3, a házme-sternél. (2848)

NAGYMENNYISÉGŰ, különböző nagyságu, jó állapotban lévő léda clesón eladó. „Teba”, Timisoara II., Samuel Micu-utca 2. Távbeszélő 33-37. (2849)

ELADÓK: egy pár 37-es fekete antilop, 37-es 39-es strapa női félcipők, továbbá egy barna zakó-kabát. Timisoara V., Cloșca-utca 9, ajtó 4. (2850)

RÁDIÓ, 3 plus 1, jó állapotban lévő és egy mángorló eladó. Timisoara III., Odobescu-utca 21. 1-es ajtó. (5264)

BUCURESTIBEN bármilyen megbízást mindennap elintézhetet „Orient-Boy”-jal, Timisoara, Ungureanu-utca 9. (2831)

HARISNYA-szemlélszedő-gép, új, németországi gyártmány, teljes felszereléssel eladó. Haas, Timisoara, Unirii-tér 5. (2747)

IROASZTAL eladó. Timisoara Timocul-utca 6 szám, Fabric. (2860)

FRANCIA munkára önálló és ügyes kézü-lányokat azonnal felvesszünk. Pölzl, Arad, Bullev. Regele Ferdinand 5 szám. (364)

SZORGALMAS, rendszerető, takarítónőt felvesszünk, ugyanott 37-es cipők eladók. Timisoara, Petre Carp 6. I. emeleten 5-ös ajtó. (2861)

EBÉDLŐSZÖNYEG, 3x4 méter, 6 személyes ezüst evőeszköz, 6, valamint 12 személyes damasztból készült asztalterítő szalvétákkal, horgolt terítő, fekete, szaténból készült ruha, mind kifogástalan állapotban levők, eladók. Megtekinthető vasárnap, délelőtt, valamint hétköznap 1/2-3 óra között. Timisoara II., Coronini-tér 2-es ajtó. (2862)

ASZTAL ebédlőbe vagy irodába alkalmas, szabásati célokra is megfelelő, eladó. Timisoara I., Str. Lonovici 2, III. em. 17. ajtó. Érdeklődni d. e. 11-12-ig. (5068)

KERESEK keresztúros, rövid zongorát vagy pianinót. Timisoara II., Traian-tér 3. I. emelet. Távbeszélő 38-13. (2839)